

Пам'ятник Іванові Мазепі

379 років із дня народження гетьмана-мецената

Традиційно щороку біля історичної будівлі Чернігівського колегіуму патріоти вшановують пам'ять величній постаті українського державотворення — Івана Мазепи. 20 березня виповнилося 379 літ із дня народження єдиного українського гетьмана, який тримав булаву майже 22 роки. Організаторами урочистих заходів виступили Національний архітектурно-історичний заповідник «Чернігів стародавній», Чернігівська обласна організація Народного руху України, за сприяння Чернігівської обласної державної адміністрації та Українського інституту національної пам'яті.

Відаючи данину пам'яті Іванові Мазепі, кожен із виступаючих охарактеризував цю неординарну постать по-своєму.

Учений секретар Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній» **Сергій Черняков**, який був ведучим заходу, сказав про гетьмана як про мецената:

Сергій Черняков

— Завдяки зусиллям Івана Мазепи у нашому місті поставили храми та монастирі. Опікувався він і Чернігівським колегіумом, тож не даремно тут, у стародавньому Дитинці, 21 серпня 2009 року було встановлено пам'ятник цьому славному гетьманові. То була історична подія і для чернігівців, і для всієї України, адже бронзове погруддя гетьмана стало першим пам'ятником Іванові Мазепі не лише в обласному центрі, а й в українському місті взагалі.

Відтоді минуло майже 9 років. Було багато чого неприємного: пам'ятник обмазували фарбою, намагалися його скинути. Але він вистояв.

Заступник керівника апарату Чернігівської ОДА **Ірина**

Соломаха назвала гетьмана людиною з баченням перспектив:

— Іван Мазепа — це перш за все людина, яка жила у своїх реаліях і могла бачити й передбачати, що буде важливо для майбутнього. І та величезна просвітницька діяльність, видавництво, розбудова церков і монастирів, Чернігівського колегіуму — це все було для майбутнього розуму української молоді. Хотілось би поклонитися йому за ці передбачення. І побажати всім нам так само, живучи в наших реаліях, викристалізувати те, що буде потрібно новому поколінню для побудови сильної, міцної держави, яка матиме своє особистісне місце в розвитку людства.

Настоятель Кафедрального собору Святої Катерини УПЦ КП **отець Роман**, який на початку заходу відслужив заупокійну літню, у своєму слові згадав і про поетичну творчість Івана Мазепи:

— Якщо вчитатися у вірші гетьмана, то можна взяти собі на озброєння його слова і боротися, боронити свою Україну. Ми стараємося бути свідомими тієї справи, яку робив Іван Мазепа. Він покладався на милість Божу і будував храми, але також покладався на мудрість і силу армії свого народу. Як би не втворювала нам сусідня імперська держава (яка зараз загарила частину нашої держави), що Мазепа — зрадник, для кожного з нас він — герой!

Також у мітингу взяла участь перший заступник голови Чернігівської обласної ради **Валентин Мельничук**, науковий співробітник Українського інституту національної пам'яті **Сергій Горобець**, чернігівський журналіст, почесний голова обласного товариства «Просвіта» **Василь Чепурний**.

Сергій Черняков разом із головою Чернігівської обласної організації Народного руху України **Миколою Черепом** нагородили пам'ятними грамотами із зображеннями гетьмана авторів пам'ятника Іванові Мазепі — українсько-польського скульптора **Геннадія Єршова** і заслуженого архітектора України **Володимира Павлика**, а також відомого чернігівського журналіста, історика-мазепознавця, автора талановитих книг про гетьмана

ДО ТЕМИ

Ім'я Івана Мазепи тісно пов'язане з Чернігівщиною зокрема через його широку меценатську діяльність. Саме завдяки йому став можливим розквіт та підйом Чернігова й усієї Сіверщини на рубежі XVII-XVIII століть.

Епіцентром уваги гетьмана в Чернігові був **Борисоглібський монастир** — резиденція чернігівських архієпископів. Особливо він протегував чернігівському архієпископу **Іоанну Максимовичу**, який за сприяння та фінансування гетьмана розпочав у кафедрі будівництво цілого комплексу приміщень, що складався з монастирської трапезної, дзвіниці та корпусу колегіуму. **Чернігівський колегіум** відкрився за допомогою та дозволом Івана Мазепи. Понад 5 тисяч злотих він виділив на будівництво дерев'яної церкви **Св. Іоанна**, яка знаходилася в чернігівській фортеці і до нашого часу не збереглася, і десять тисяч злотих — на завершення будівництва величного **Троїцького собору** — головної споруди Троїцько-Іллінського монастиря. У кінці XVII століття долучився гетьман і до відновлення **П'ятиницької церкви**. Коштом Мазепи була збудована **папірня для друкарні Троїцько-Іллінського монастиря**.

Жертвував гетьман кошти не лише на чернігівські храми й монастирі (деякі, на жаль, були знищені у більшовицькі часи). Він допомагав у відбудові або фінансував будівництво собору **Животворячої Трійці**, церкви **Святого Миколи**, **Воскресенської церкви** та церкви **Покрови Богородиці у Батурині**. Крім того, його коштом побудовані або відреставровані десятки, а можливо й сотні, храмів у **Прилуцькому, Борзнянському, Бахмацькому, Ніжинському, Менському та Новгород-Сіверському** районах.

Сергія Павлика і кандидата історичних наук, завідувачку відділу музейної та науково-фондової діяльності Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній» **Ольгу Травкіну**, яка також доклала багато зусиль до дослідження постаті Івана Мазепи.

Продовжилося вшанування пам'яті славного гетьмана в Борисоглібському соборі духовно-патріотичним концертом **«Боже, Україну збережи!»** від **Капели бандуристів імені Остапа Вересая**.

Валерія СЛАВІНА.

Фото автора

«За значний особистий внесок...»

Звістку про те, що Президент Петро Порошенко постановив присвоїти їй почесне звання **«Заслужений вчитель України»**, директорів Новгород-Сіверської гімназії №1 **Вірі Мокряк** першим приніс її учень. І це не випадково — вихованці постійно стежать за успіхами своєї улюбленої вчительки історії. Розказують: її уроки особливі. Перша думка: можливо, якась нова методика? Однак Віра Петрівна стверджує, що секрет зовсім в іншому: **«Треба любити і поважати дітей. Бачити в них особистість. Без цього жодна методика не працює»**. Вона не вимагає від школярів бездоганної дисципліни. Її уроки демократичні, творчі і мудрі. Нове звання — чергова сходинка в її професійній діяльності — учителя вищої категорії, відмінника освіти України.

Звання **«Заслужений працівник культури»** отримала бібліотекар відділу комунального закладу «Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка» **Людмила Студьнова**. Людмила Валентинівна працює тут більш ніж півстоліття. Вона — автор багатьох досліджень, публікацій, книг. Одна з найсвіжіших її робіт — «Чернігівський beau monde, або Записки бібліографа» — присвячена 140-річчю з часу заснування бібліотеки. Діяльність закладу в «Записках...» талановито висвітлюється на тлі історії Чернігова 60-90 років ХХ століття. Ми радіємо за Людмилу Валентинівну ще й тому, що вона є давнім і вірним другом «Гарту»!

Сердечно вітаємо наших землячок із цими високими, почесними званнями!

Ганна ЮХИМЕНКО

Лист-звернення
до жителів
Чернігівщини

Вельмишановна громадо Чернігівщини!

7 лютого 2018 року в Національному історико-культурному заповіднику «Качанівка» з ініціативи голови Чернігівської обласної державної адміністрації **Валерія Куліча**, голови правління ПАТ «Ічнянський завод сухого молока та масла», депутата Чернігівської обласної ради **Віктора Кияновського** та майже тридцять учасників — небаждужих підприємців, які відгукнулися на заклик об'єднати свої зусилля у справі реставрації і розвитку Качанівки як важливого національного культурно-мистецького центру, було створено благодійну організацію **«Фонд відродження Качанівки»**.

Фонд ставить за мету сприяти розбудові, реконструкції, музеєфікації та розвитку пам'яток палацово-паркового комплексу качанівського заповідника кін. XVIII — поч. XX ст., унікальних своєю архітектурною самобутністю, історичною цінністю та своєрідністю ландшафту, які належать до визначних об'єктів національного культурного надбання і які, всупереч негараздам історичного розвитку країни, збереглися в цілості. Усі вони потребують повної реставрації.

На першому етапі учасники (засновники) визначили коло потенційних спонсорів і донорів, які завдяки своїй активній діяльності підтримуватимуть фонд і сприятимуть виконанню його завдань. На другому етапі для забезпечення діяльності фонду створили органи управління. Контролюючі функції здійснюватиме Наглядова рада, яку очолив голова Чернігівської обласної державної адміністрації **Валерій Куліч**. Виконавчим органом управління фондом є правління, головою якого обрано голову правління ПАТ «Ічнянський завод сухого молока та масла», депутата Чернігівської обласної ради **Віктора Кияновського**.

Багатонадійною нині видається посиленна увага громадських ініціатив до подальшої долі заповідника, зокрема в рамках діяльності створеної благодійної організації «Фонд відродження Качанівки». Його розвиток набирає концептуальних форм, що дає надію на майбутнє відродження Качанівки. І сьогодні, коли Україна переживає складні часи становлення, актуальною є громадська ініціатива, спрямована на становлення і розбудову культурної спадщини. У зв'язку із цим засновники та учасники фонду звертаються із проханням до всіх жителів Чернігівщини, як до свідомих патріотів свого краю, які щиро вболівають за долю української культури, долучитися до діяльності фонду, стати його активними членами у міру своїх можливостей, втілити в життя масштабні проекти з відновлення збережених дотепер двадцятьма пам'яток архітектури й садово-паркового мистецтва Національного історико-культурного заповідника «Качанівка».

Реквізити:

БЛАГОДІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ «ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ КАЧАНІВКИ» ЄДРПОУ 41956763	
Для благодійного внеску у гривнях	Філія ЧОУ ПАТ «Ощадбанк» м. Чернігів МФО 353553 Р/р 26001300139484 АКБ «Полікомбанк» м. Чернігів МФО 353100 Р/р 26002056442
Для благодійного внеску у доларах США	Р/р 26002056442 Банк одержувача Bank of Beneficiary Policombank, Chernihiv Ukraine cor. acc. 70-55.068.274 SWIFT: PLICUA22XXX Кореспондент Correspondent Raiffeisen Bank International AG, Vienna Austria SWIFT: RZBAATWW Bank Sorting Code: 31000
Для благодійного внеску у євро	Р/р 26002056442 Банк одержувача Bank of Beneficiary Policombank, Chernihiv Ukraine cor. acc. 55.068.274 SWIFT: PLICUA22XXX Кореспондент Correspondent Raiffeisen Bank International AG, Vienna Austria SWIFT: RZBAATWW Bank Sorting Code: 31000

З повагою і надією на плідну співпрацю —
голова Наглядової ради БО «Фонд відродження Качанівки» **Валерій Куліч**,
голова правління БО «Фонд відродження Качанівки» **Віктор Кияновський**